

Jennifer Egan

Kijk naar mij

Vertaald door Wim Scherpenisse

Uitgeverij De Arbeiderspers
Utrecht · Amsterdam · Antwerpen

Kijk naar mij verscheen eerder bij Arena, Amsterdam

Copyright © 2001 Jennifer Egan
Copyright Nederlandse vertaling © 2002/2013 Wim Scherpenisse /
bv Uitgeverij de Arbeiderspers, Utrecht
Oorspronkelijke titel: *Look at Me*
Uitgave: Anchor Books, Random House, New York

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van bv Uitgeverij De Arbeiderspers, Franz Lisztplantsoen 200, 3533 JG Utrecht. *No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from bv Uitgeverij De Arbeiderspers, Franz Lisztplantsoen 200, 3533 JG Utrecht.*

Omslagontwerp: Nico Richter
Omslagfoto: Shutterstock/InnervisionArt, Marilyn Volan

ISBN 978 90 295 8711 2 / NUR 302

www.arbeiderspers.nl

Ter nagedachtenis aan

D.E.E.

W.D.K.

We dwalen door onszelf, ontmoeten rovers, spoken, reuzen, oude mannen, jonge mannen, echtgenotes, weduwen, broeders in de liefde. Maar altijd komen we onszelf tegen.

James Joyce, *Ulysses*

Deel I

Dubbelleven

Na het ongeluk werd ik minder zichtbaar. Ik bedoel dat niet in de voor de hand liggende betekenis dat ik minder vaak naar feestjes ging en me uit het openbare leven terugtrok. Tenminste, niet alléén. Ik bedoel dat ik na het ongeluk moeilijker waar te nemen was.

In mijn herinnering is het ongeluk van een verblindende, duizeligmakende schoonheid geworden: wit zonlicht, een trage boog door de lucht zoals in de achtbaan (altijd al een van mijn favoriete kermisattracties), het gevoel dat mijn lichaam sneller beweegt dan, en tegengesteld aan, het voertuig waar het in zit. Daarna een scherpe knal van versplinterend glas als ik dwars door de voorruit heen de lucht in vlieg, bloedend, bang en niet-begrijpend.

In werkelijkheid herinner ik me niets. Het ongeluk gebeurde 's nachts tijdens een stortbui in augustus, op een verlaten stuk snelweg tussen velden met maïs en soja, een paar kilometer buiten Rockford, Illinois, mijn geboorteplaats. Ik trapte op de rem, mijn gezicht knalde tegen de voorruit en ik raakte buiten bewustzijn. Zodoende merkte ik niet meer dat mijn auto van de weg raakte, een maïsveld in reed, een paar maal over de kop sloeg, in brand vloog en uiteindelijk explodeerde. De airbags bliezen zich niet op; ik zou daar natuurlijk een gerechtelijk proces over kunnen beginnen, maar aangezien ik mijn riem niet om had mag ik juist blij zijn dat ze zich niet opbliezen, anders was ik waarschijnlijk onthoofd, wat om zo te zeggen een ongeluk bij een ongeluk zou zijn geweest. Het onbreekbare glas van de voorruit hield inderdaad stand toen mijn hoofd ertegenaan knalde, wat de reden is dat ik vrijwel geen littekens heb, hoewel zowat alle botten van mijn gezicht gebroken waren.

Ik heb mijn leven te danken aan een 'barmhartige Samaritaan', zoals ze dat noemen: iemand die me zo ijlings uit het brandende wrak trok dat alleen mijn haar verbrand was, me voorzichtig aan de rand van het maïsveld legde, een ambulance belde, nauwkeurig omschreef waar ik lag en vervolgens, met een bescheidenheid die me zowel pervers als on-Amerikaans voorkomt, besloot zich stilletjes uit de voeten te maken in plaats van de lof voor zijn moedige optreden in ontvangst te nemen. Een toevallig passerende automobilist die haast had, waarschijnlijk.

De ambulance bracht me naar Rockford Memorial Hospital, waar ik werd toevertrouwd aan de zorgen van een zekere dokter Hans Fabermann, een uitzonderlijk bekwaam plastisch chirurg. Toen ik veertien uur later bijkwam, zat dokter Fabermann naast mijn bed: een wat oudere man met een brede, gespierde kaak en toefjes wit haar in zijn oren, hoewel de meeste van deze details me die avond ontgingen omdat ik nauwelijks iets kon zien. Dokter Fabermann legde me op kalme toon uit dat ik geluk had gehad; ik had ribben, een arm en een been gebroken, maar ik had geen noemenswaardig inwendig letsel. Mijn gezicht bevond zich midden in een 'gouden tijd', zoals hij het zei, voordat de 'groteske zwellingen' zouden komen opzetten. Als hij me meteen opereerde, zou hij mijn 'ernstige asymmetrie' er wel onder krijgen: het feit dat mijn jukbeenderen waren losgeraakt van de bovenkant van mijn schedel en mijn onderkaak van het middelste gedeelte van mijn gezicht. Ik had geen idee waar ik was of wat er met me gebeurd was. Mijn gezicht was gevoelloos, ik zag alles vlekkelig en dubbel en ik had een raar gevoel rond mijn mond, alsof mijn boven- en ondergebit niet meer goed op elkaar pasten. Ik voelde een hand op de mijne en het drong tot me door dat mijn zus Grace naast mijn bed zat. Ik merkte dat ze trilde van ontzetting, wat in mij het vertrouwde verlangen opriep om haar te kalmeren: Grace dicht tegen me aan in bed tijdens een onweersbui, de geur van cederhout, natte bladeren... Alles is goed, wilde ik zeggen. Het is een gouden tijd.

'Als we nu niet opereren, moeten we een dag of vijf, zes wachten tot de zwellingen weer weg zijn,' zei dokter Fabermann.

Ik probeerde te spreken, iets instemmends te zeggen, maar

de beweegbare delen van mijn hoofd zaten vast. Ik stootte een sputterend gegorgel uit, als een filmpersonage dat bezwijkt aan een oorlogsverwonding. Daarop deed ik mijn ogen dicht. Maar dokter Fabermann had me kennelijk begrepen, want hij opereerde me diezelfde nacht nog.

Na een operatie van twaalf uur – waarbij tachtig titanium schroeven in de versplinterde botten van mijn gezicht werden aangebracht om ze bij elkaar te houden; nadat ik over mijn hoofd van oor tot oor was opengesneden, zodat dokter Fabermann mijn voorhoofdshuid kon afrollen om mijn jukbeenderen weer vast te maken aan het bovenste gedeelte van mijn schedel; nadat er insnijdingen in mijn mond waren gemaakt, zodat hij mijn boven- en onderkaak weer aan elkaar vast kon maken – na elf dagen – waarin mijn zus rond mijn ziekenhuisbed fladderde als een teerhartig engeltje terwijl haar man, Frank Jones, aan wie ik een hekel had en die een hekel aan mij had, thuisbleef met mijn twee nichtjes en mijn neefje – werd ik uit het ziekenhuis ontslagen.

Ik bevond me op een merkwaardig punt in mijn leven. Ik had mijn hele jeugd zitten vlassen op een kans om Rockford, Illinois te ontvluchten en er onmiddellijk gebruik van gemaakt toen die kans zich voordeed. Ik kwam tot verdriet van mijn ouders en mijn zus maar zelden thuis, en de weinige bezoeken die ik bracht waren gehaast, chagrijnig en kort. In wat ik beschouwde als mijn echte leven had ik het feit dat ik uit Rockford kwam verzwegen; als ik al iets over mijn afkomst losliet, vertelde ik dat ik uit Chicago kwam. Maar hoe graag ik na het ongeluk ook terug wilde naar New York om met blote voeten over de zachte witte vloerbedekking te lopen in mijn flat op de vierentwintigste verdieping met uitzicht op de East River, het feit dat ik alleen woonde maakte dat onmogelijk. Mijn rechterbeen en mijn linkerarm zaten in het gips. Mijn gezicht begon net aan de 'boze fase' van de genezing: grote blauwe plekken tot op mijn borstkas, mijn oogwit gruwelijk rood; een opgezwollen kop ter grootte van een basketbal met hechtingen aan de bovenkant (wat al beter was dan de krammen die ze eerst hadden gebruikt). Mijn hoofdhaar was gedeeltelijk afgeschoren, en het haar dat er nog zat was ge-

schroeid, rook ranzig en viel met plukken tegelijk uit. Van pijn had ik godzijdank geen last; door zenuwbeschadigingen voelde ik vooral beneden mijn ogen vrijwel niets, hoewel ik wel barstende koppijn had. Ik wilde graag bij dokter Fabermann blijven, maar die drong er met de karakteristieke bescheidenheid van iemand uit het Midden-Westen op aan dat ik in New York een gelijkwaardige of betere chirurg zou zoeken. Maar New York is een stad voor de sterken, en ik was zwak, zo vreselijk zwak! Ik sliep bijna continu. Op de een of andere manier klopte het dat ik me aan mijn zwakte overgaf op een plek die ik altijd met slapelingen en nuttelozen had geassocieerd.

Zo kwam het dat mijn zus, tot verbijstering van mijn vrienden en collega's in New York en tot haar eigen verdriet, omdat haar man weigerde mij onderdak te verschaffen (wat ik ook niet zou hebben aangenomen), regelde dat ik werd ondergebracht in het huis van een oude vriendin van mijn ouders, Mary Cunningham, die aan Ridgewood Road woonde, net ten oosten van de Rock River, vlak bij het huis waar we opgegroeid waren. Mijn ouders waren al lang geleden naar Arizona verhuisd, waar de longen van mijn vader langzaam werden verteerd door emfyseem en waar mijn moeder was gaan geloven in de kracht van bepaalde merkwaardig gevormde stenen, die ze 's nachts als hij sliep op zijn naar adem snakkende borstkas legde. 'Laat me voor je zorgen,' smeekte mijn moeder me door de telefoon; ze had geneeskrachtige zakjes vol kruiden, veren en tanden gemaakt. 'Nee,' zei ik, 'blijf alsjeblieft bij papa. Ik red me wel. Grace zorgt voor me.' Zelfs in mijn hese, onwennige stem hoorde ik een vastbeslotenheid die mij, en ongetwijfeld ook mijn moeder, vertrouwd was. Ik redde me wel. Ik had me altijd in mijn eentje gered.

Mevrouw Cunningham was oud geworden, ze was niet meer de vrouw die ik me van vroeger herinnerde, de vrouw die met een bezem de buurtkinderen verjoeg die de goudvissen uit de troebele vijver achter haar huis probeerden te scheppen. De vissen of hun nakomelingen waren er nog steeds, hun witgespikkelde gouden lijven schoten tussen een wirwar van mos en plompenbladeren door. Het huis rook naar stof en dode bloemen, de

kasten lagen vol met oude hoeden. De levens van de overleden man van mevrouw Cunningham en haar kinderen die ver weg woonden waren nog aanwezig in dat huis, sluimerend op de cederhouten zolder, wat ongetwijfeld de reden was dat zij als oude vrouw die sukkelde met haar heup daar nog steeds woonde en zich die trap op sleepte, terwijl de meesten van haar weduwe-vriendinnen van de bridgeclub allang naar chique bejaarden-flats waren verkast. Ze stopte me in bed in de kamer van een van haar dochters en leek zich te verheugen in deze renaissance van het moederschap; ze bracht me thee en vruchtensap in een babybekertje, deed gebreide wollen sokjes aan mijn voeten en voerde me Gerber-abrikozenpuree, die ik gulzig naar binnen slurpte. Ze liet de jongen die haar gras maaide de tv naar mijn kamer brengen en ging 's avonds op het bed naast het mijne liggen in haar gewatteerde peignoir, waar haar waskleurige, blauw dooraderde kuiten onder uitstaken. We keken samen naar het regionale nieuws, waarop ik zag dat zelfs in Rockford de straten beheerst werden door drugsbendes.

'En dan te bedenken hoe het hier vroeger was,' mompelde mevrouw Cunningham onder het kijken, doelend op de jaren na de oorlog, toen zij en haar man Ralph Rockford boven alle andere Amerikaanse plaatsen hadden uitverkoren als ideale plek om te wonen. 'De welvarendste woonomgeving van het hele land,' zo had Roger Babson, een of andere autoriteit uit vroeger dagen, deze plek ooit liefkozend genoemd; Mary Cunningham nam zelfs de moeite een zwaar boekwerk mijn bed op te hijsen en het betreffende citaat met een kromme, trillende vinger aan te wijzen. Ik voelde haar bitterheid, haar walging over de ernstige misrekening die haar in haar eenzaamheid dwong van een plaats te houden waar ze goede herinneringen aan had, maar die ze was gaan verachten.

Het duurde vier weken voordat ik het huis verliet om iets meer te doen dan mijn diverse ledematen in Grace' auto te hijsen voor bezoeken aan dokter Fabermann en zijn collega dokter Pine, die mijn gebroken botten verzorgde. Toen hij een looppomp in het gipsverband van mijn been zette, waagde ik me voor het eerst

naar buiten, met een zonnebril met zebrastrepen op die Mary Cunningham in de jaren zestig had gedragen, om met Mary aan mijn zijde welgemoed wat door mijn oude buurt te lopen. Ik was niet meer in dit gedeelte van de stad geweest sinds Grace naar de universiteit was gegaan, waarna mijn ouders een kleiner huis hadden gekocht op een stuk land ten oosten van de stad, in de buurt van de snelweg, en ook een paard, Daffodil, waar mijn vader op reed tot hij te kortademig werd.

Het was inmiddels eind september – ik had de dagen die waren verstreken nauwkeurig bijgehouden, in de hardnekkige overtuiging dat tijd die werd gemeten niet werkelijk verloren was. We liepen in een warm briesje naar het huis aan Brownwood Drive waar ik een paar duizend nachten in bed gelegen had, starend naar een wirwar van iepen die langzaam bezweken aan de iepziekte, waar ik naar lp's van Supertramp had geluisterd in een kelder met oranje vloerbedekking op de betonnen vloer, waar ik in een baljurk voor de spiegel had gestaan terwijl mijn moeder aan de kunstzijden bloemblaadjes frunnikte – ondanks dat alles een huis waaraan ik nauwelijks meer had gedacht sinds ik er was weggegaan. Maar daar stond het dan: een plat huis in ranchstijl, bedekt met gele bakstenen die er van de buitenkant tegenaan moesten zijn gemetseld, een friscroen vierkantje gras dat er als een servetje voor lag. Het huis was zo volkomen hetzelfde als tienduizenden andere huizen in Rockford dat ik Mary Cunningham aankeek en vroeg: 'Weet u zeker dat dit het is?'

Ze keek eerst verbaasd en begon toen te lachen, want het schoot haar ongetwijfeld te binnen dat ik op dat moment slechter zag dan zij omdat ik onder de pijnstillers zat.

Maar toen we ons weer omdraaiden om door te lopen, herinnerde ik me ineens iets: hoe dit huis tegen de ochtendhemel had afgestoken toen ik ernaartoe sprintte vanaf het huis van mijn beste vriendin Ellen Metcalf, bij wie ik een nacht had gelogeed. Het gevoel dat ik had toen ik het zag: mijn huis, met daarin alle spullen die ik kende. Die herinnering overviel me alsof ik onverwacht een klap kreeg, of een zoen. Ik knipperde met mijn ogen om ervan bij te komen.

De week daarna begaf ik me op krukken naar de Rock River,

waar een park en een joggerspad zich langs de oostelijke oever slingerden. Ik staarde hongerig naar dat pad, verlangend een bezoek te brengen aan de rozentuin en de eendenvijver die verder noordwaarts lagen, maar wetend dat ik daar niet genoeg kracht voor had. In plaats daarvan belde ik in een telefooncel op het parkeerterrein naast de jeugdherberg mijn antwoordapparaat; mevrouw Cunningham had alleen maar telefoons met draai-schijven.

Het ongeluk was nu zeven weken geleden, en de melding voor bellers die mijn zus op mijn verzoek op mijn antwoordapparaat had ingesproken en waarin over mijn ongeluk werd verteld zonder te onthullen dat ik niet thuis was – als er bij me werd ingebroken, zou dat echt de genadeklap voor me zijn – had een stortvloed aan boodschappen van bezorgde vrienden veroorzaakt, die Grace trouwhartig had opgehaald. Maar er stonden er een paar op die ze nog niet had beluisterd. De eerste was van Oscar, mijn agent, die me vanuit een kakofonie van bellende telefoons die me nu volstrekt bizar voorkwam, toeriep: 'Even een levens-tkentje, schat. Bel maar als je de gave des woords weer bezit.' Hij had elke dag gebeld, volgens mijn zus. Oscar was gek op me, hoewel het jaren geleden was dat mijn agentschap, Femme, iets substantieels aan me had verdiend.

Het tweede telefoontje was van iemand die Anthony Halliday heette en beweerde dat hij privédetective was. Grace had me al eerder twee boodschappen van hem doorgegeven. Ik had nog nooit eerder met een privédetective gepraat en toetste uit pure nieuwsgierigheid zijn nummer in.

'Met het kantoor van Anthony Halliday.' Een beverige, haast kinderlijke vrouwenstem. Geen professionele kracht, dacht ik, een invalster. 'Hij is er op dit moment niet,' zei de vrouw. 'Kan ik iets doorgeven?'

Ik gaf haar Mary Cunninghams nummer niet, enerzijds omdat ze een lieve oude vrouw was en niet mijn secretaresse, maar ook omdat er iets pervers en ongepasts school in het idee New York en zijn inwoners te laten binnendringen in het mausoleum dat haar huis was. 'Ik bel liever zelf terug,' zei ik. 'Wanneer kan ik hem bereiken?'

Ze aarzelde. 'Kunt u me geen enkel nummer geven?'

'Hooft u eens,' zei ik. 'Als hij me wil...'

'Hij is eh... in het ziekenhuis,' zei ze snel.

Ik lachte, mijn eerste echte lach na het ongeluk. Ik kreeg er pijn in mijn keel van. 'Dan kunnen we elkaar de hand schudden,' giechelde ik. 'Jammer dat we niet in hetzelfde ziekenhuis liggen, dan konden we elkaar in de hal ontmoeten.'

Ze lachte gegeneerd. 'Ik mocht dat eigenlijk niet zeggen, van dat ziekenhuis.'

'Het is geen schande om opgenomen te zijn,' verzekerde ik haar joviaal, 'zolang het maar niet in een psychiatrische inrichting is.'

Doodse stilte. Anthony Halliday, een privédetective met wie ik nog nooit een woord had gewisseld, zat in een inrichting.

'Misschien volgende week?' vroeg ze timide.

'Ik bel volgende week terug.'

Maar terwijl ik haperend de terugtocht naar het huis van Mary Cunningham aanvaardde, voelde ik hoe het plan al uit mijn gedachten wegzakte, zoals dingen die je je voorneemt terwijl je in slaap valt.

Die avond kwam Grace op bezoek. Ze trok een stoel tussen de twee bedden waarop Mary Cunningham en ik ons zoals gewoonlijk hadden genesteld om naar *NYPD Blue* te kijken. Toen een man in een toilet in elkaar werd geslagen tot zijn gezicht bloedde, sloeg Grace haar handen voor haar ogen en vroeg ze me een andere zender op te zetten. 'Doe het zelf,' kaatste ik terug. 'Ik ben hier de invalide.'

'Sorry,' zei ze, en ze liep schaapachtig naar het toestel, een van de laatste ter wereld zonder afstandsbediening. 'Ik hoor niet de gene te zijn die huilt.'

'Je huilt voor ons allebei,' zei ik.

'Het is zo'n raar idee dat je onderweg was naar Rockford terwijl ik van niets wist,' zei ze tobberig terwijl ze een andere zender zocht. Ze had dat al wel een keer of tien gezegd; kennelijk was ze ervan overtuigd dat ik veilig zou zijn aangekomen als zij maar had geweten dat ik in aantocht was. Hoe vervelend ik het ook

vond om zo bekritiseerd te worden (en trouwens sowieso om bekritiseerd te worden), ik had toch liever dit dan het onderwerp dat Grace niet durfde aan te snijden: hoe zou ik eruitzien als dit allemaal voorbij was? En hoe zou het mij verder vergaan?

‘Ik wilde je verrassen,’ zei ik.

‘Tss, en je weet nog steeds niet wat er gebeurd is!’ zei Mary Cunningham verbaasd. ‘Liep er een beest op de weg, schat, of werd je slaperig? Zou het kunnen zijn dat je eventjes was ingedommeld achter het stuur?’

‘Ik weet het niet. Ik weet het niet,’ zei ik. Om de een of andere reden bedekte ik mijn oren.

‘Ze heeft altijd al een heel slecht geheugen gehad,’ zei Grace.

Dat was waar: mijn geheugen was niet best, en Rockford was de plaats waar ik het allerminste van wist. En toch dreven de verveling en het gedwongen stilzitten me ertoe terug te blikken, op dezelfde onsystematische wijze waarop iemand die in een oud huis opgesloten zit uiteindelijk naar de zolder gaat en een paar dozen omkeert. In enkele ogenblikken kon ik ondergedompeld raken in beelden van Rockford uit mijn vroegste jeugd: een weelderige, zinnelijke wereld van modderig groen gras en heftige onweersbuien, en ’s winters bergen glinsterende sneeuw. In mijn vroege puberteit had ik voor school een werkstuk gemaakt over de industriële verworvenheden van Rockford; in de openbare bibliotheek las ik over een zelfsluitende bevestiging voor schovenbinders, een breimachine die naadloze sokken maakte, het met olie gesmeerde ‘universele scharnier’ waarvan ik de toepassing ben vergeten, een ‘leesmeubel’ dat een combinatie was van boekenkast en bureau, draai- en maaimachines en hun onderdelen. Ik herinnerde me dat ik gespannen en verwachtingsvol had zitten lezen, wachtend op het moment dat Rockford triomferend naar voren zou treden, benijd door de gehele industriële wereld. Ik voelde dit glorieuze moment naderen met de uitvinding van de auto, want elf bedrijven uit Rockford hadden auto’s ontworpen, en één daarvan, de Tarkington Motor Company, bouwde een prototype dat in de jaren twintig op een autoshow in Chicago enthousiast werd ontvangen. Maar nee: de investeerders trokken zich terug, de auto werd nooit geprodu-

ceerd, en met deze mislukking begon mijn opwinding te stollen tot iets zwaarders. Rockford zou nooit in de schijnwerpers staan; het bleef gewoon een stad die dingen produceerde als boren, versnellingsbakken, scharnieren, zagen, waterdichte afdichtingen, verstelbare stootranden, bougies, pakkingen – ‘diverse accessoires’, zoals zulke producten ook wel worden genoemd – en landbouwgereedschappen, kortom, saaie, onzichtbare dingen die niemand ter wereld kende en die iedereen koud lieten.

Na twee dagen lezen was ik de bibliotheek uit gewankeld, in de lege huls die voor stadscentrum doorging, vanuit ons huis gezien aan de overkant van de rivier, het oude centrum waaruit nagenoeg alle winkels waren weggeconcentreerd door de supermarkten ver ten oosten van de rivier, bij de snelweg. Mijn moeder toeterde vanaf het parkeerterrein aan de overkant van de straat, maar ik bleef een ogenblik stilstaan, omklemde mijn boekentas en liet de kleinheid en uitgemergeldheid van deze vergeten plek van alle kanten tot me doordringen. Rockford was, begreep ik nu, een stad van verliezers, een plaats die nooit ook maar in de verste verte ergens beroemd om was geweest, ondanks het feit dat de bewoners het keer op keer hadden geprobeerd. In een plaats die door mecaniciens met ontzag werd genoemd omdat het universele scharnier er was uitgevonden, wilde ik niet blijven. Dat was mij op mijn twaalfde duidelijk: mijn eerste duidelijke inzicht in mezelf. Ik was níét Rockford, ik was het tegenovergestelde van Rockford, wat dat dan ook mocht zijn. Dit bedacht ik terwijl ik voor de openbare bibliotheek stond. Daarna stak ik de straat over en stapte bij mijn moeder in de auto.

Mijn vader was eigenaar van een groothandel in elektrische artikelen; hij was iemand die door muren heen kon breken naar de verborgen bedrading die daarachter zat, die met zijn handen draden vlocht en zorgde dat de lichten aangingen. Als kind had ik magische krachten toegeschreven aan zijn werk en me getooid met halskettingen die hij voor me maakte van bouten, sluitringen en gekleurde draden. Maar na de bibliotheek begon ik alles te bekijken vanuit een andere invalshoek, en de levens van mijn vader en moeder leken ineens klein, degelijk en onbetekenend, te veel beïnvloed door deze stad waar ze hun leven lang hadden

gewoond. Vanaf dat moment wachtte ik op een kans om te ontsnappen. En Grace klampte zich aan me vast, want ze wist dat ik weg zou gaan en dat zij zou blijven.

En nu was ik terug in Rockford, met mijn hoofd vol titanium schroeven die voorzover ik wist hier waren uitgevonden, en ik maakte ruzie met mijn zus over wie de tv op een andere zender moest zetten. Ik vond dit op een duistere manier grappig, een van de kleine ironieën van het lot.

‘De meisjes willen je dolgraag zien,’ zei Grace, het eeuwige debat over mijn nichtjes nieuw leven inblazend. ‘Mag ik ze een keer meenemen?’

‘Ze dénken dat ze me willen zien,’ zei ik.

‘Kom op, Charlotte,’ zei ze terwijl ze in mijn hand kneep. ‘Ze zijn gek op je!’

‘Nog niet.’

Niet dat ik Allison en Pammy niet wilde zien. Feitelijk smachtte ik naar de geur van hun warrige haar en de manier waarop ze achteloos tegen me op botsten zoals kinderen dat doen. Maar voor hen was ik de betoverende tante Charlotte, het topmodel dat ze soms met een stralende lach en haar hand op haar heup aantreffen in modecatalogi die ongevraagd door hun brievenbus werden gegoooid (want zo diep was ik gezonken) of in het decor van een maandverbandreclame zagen rondscharrelen. Ik was degene die met deodorant leurde in gevaarlijke kermisattracties (‘Dit is wat je noemt... stress’), en ook degene die met lieslaarzen aan en zwaaiend met een hengel op hoogdravende toon de voordelen van antischimmelvoetpoeder roemde. Die brunette die als een sprookjesfee op een Buick zat, alsof ze zo uit een boom was gevallen? De vrouw met de bril die blozend vertelde hoe ze tijdens een directievergadering zonder het te willen winden had gelaten? En die andere die haar pukkelige zoon ertoe aanzette extra verrijkte muesli te eten? Dat was ik ook. Het was wel even wat anders dan het luxeleventje waarvan ik ooit had gedroomd. Maar voor mijn nichtjes was ik iemand die onbereikbaar hoog was gestegen.

Ik zou ze rustig in me laten geloven, zei ik bij mezelf, en hen niet lastigvallen met mijn huidige afzichtelijkheid. Ik schaamde me om me te vertonen.